

Upamiętnienie Bitwy Warszawskiej 1920 roku

Autor: fot. Justyna

Michniewicz

Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego odwiedziła Ossów i Radzymin, gdzie toczyły się decydujące walki Bitwy Warszawskiej 1920 r., a obecnie powstają muzea upamiętniające te wydarzenia.

Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pod przewodnictwem Jadwigi Zakrzewskiej, odbyła posiedzenie w Parku Kultury Ossów – Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 r. W budynku informacji turystycznej można obejrzeć wystawę poświęconą tamtym wydarzeniom, m.in. oryginalny obrus, na którym mszę odprawiał ks. Ignacy Skorupka oraz order Orła Białego nadany przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego i wręczony 14 sierpnia 2010 r. przez prezydenta Bronisława Komorowskiego rodzinie ks. Ignacego Skorupki. Radni zapoznali się z pracami związanymi z przygotowaniem i budową muzeów poświęconych Bitwie Warszawskiej w Ossowie i Radzyminie.

Muzeum Bitwy Warszawskiej w Ossowie

– Jesteśmy w szczególnym miejscu Bitwy Warszawskiej – powiedziała przewodnicząca komisji **Jadwiga Zakrzewska**, otwierając obrady. – Walki w Ossowie były najważniejszym momentem Bitwy Warszawskiej.

To tam 14 sierpnia 1920 r. nastąpiło rozbitcie i wycofanie się wojsk bolszewickich. Powstające muzeum jest swego rodzaju wykonaniem testamentu poległych w tym miejscu żołnierzy.

– To jest nasz – jak to powiedział Norwid – zbiorowy obowiązek. W Bitwie Warszawskiej uczestniczyli żołnierze, młodzież szkolna, szlachta, rolnicy, robotnicy, inteligencja, księża. Wszyscy szli walczyć o wolną ojczyznę – podkreśliła przewodnicząca Jadwiga Zakrzewska.

O **powstanie Muzeum Bitwy Warszawskiej 1920 r.** zabiegali przez wiele lat samorządowcy gminy Wołomin, w tym obecny radny województwa mazowieckiego Konrad Rytel. Podejmowali oni próby zainteresowania władz centralnych i posłów budową takiego obiektu.

– To nie jest tylko lokalne zwycięstwo, to nie jest tylko lokalna sprawa gminy Wołomin. To jest zwycięstwo Polski i ocalenie Europy – podkreślała burmistrz gminy Wołomin **Elżbieta Radwan**.

Momentem zwrotnym na drodze do budowy muzeum było – jak wyjaśnił wiceburmistrz gminy Wołomin **Dariusz Szymanowski** – podpisanie 14 sierpnia 2018 r. listu intencyjnego przez ówczesnego ministra obrony narodowej Antoniego Macierewicza, wicewojewodę mazowieckiego Sylwestra Dąbrowskiego, starostę wołomińskiego Kazimierza Rakowskiego oraz burmistrz Wołomina Elżbietę Radwan.

Podczas podpisywania listu przedstawiono koncepcję architektoniczną obiektu. Po przeprowadzeniu konkursu wygrał projekt architektoniczny Czesława Bieleckiego. Koszt tego przedsięwzięcia przekraczał jednak możliwości finansowe Ministerstwa Obrony Narodowej, które zdecydowało o ograniczeniu wielkości inwestycji. W wyniku przeprojektowania, powstaje obecnie czterokondygnacyjny budynek z ekspozycją historyczną, salą kinową oraz zapleczem gastronomicznym. Pozwolenie na budowę wydane zostało 3 lipca 2020 r. Projekt realizowany jest przez Muzeum Wojska Polskiego, a finansowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej.

– To inwestycja, której bezsprzecznie samorząd gminny czy nawet połączone samorządy gminne wraz z powiatowym nie podołałyby. Mówimy tu o kwocie przekraczającej roczne budżety inwestycyjne samorządów – podkreślił radny **Łukasz Kudlicki**, zarazem szef gabinetu ministra obrony narodowej.

Komisja, po zakończeniu obrad, udała się na cmentarz poległych pod Ossowem, gdzie złożyła wieniec. Radni obejrzeni również wystawę poświęconą historii upamiętnienia tego miejsca oraz Dęby Pamięci – miejsce utworzone dla uczczenia osób, które zginęły 10 kwietnia 2010 r. w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem.

Muzeum Bitwy Warszawskiej w Radzyminie

Radni spotkali się również z władzami Radzymina, gdzie podczas Bitwy Warszawskiej toczyły się zażarte walki zakończone 15 sierpnia 1920 r. Tam również powstaje Muzeum Bitwy Warszawskiej **współfinansowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego**. Będzie ono działać jako oddział Muzeum Niepodległości w Warszawie. W sierpniu 2019 r. marszałek Adam Struzik i burmistrz Krzysztof Chaciński podpisali list intencyjny w sprawie podjęcia wspólnych działań, zmierzających do powstania tej instytucji. W 2021 r. wydane zostało pozwolenie na budowę oraz rozstrzygnięto przetarg na realizację robót budowlanych. Umowa z wykonawcą zakłada przebudowę dawnego budynku dozorczy cmentarza (Świątlice Pielgrzyma) wraz ze zmianą sposobu użytkowania na budynek muzeum oraz rozbudowę budynku o pawilon wystawienniczy.

Komisja oddała również hołd żołnierzom poległym w Bitwie Warszawskiej w Radzyminie, składając wieniec przed zbiorowym grobem na Cmentarzu Żołnierzy Poległych 1920.

W dalszej części obrad, komisja miała możliwość zwiedzenia Domku Ogrodnika, stanowiącego fragment dawnego kompleksu pałacowo-parkowego założonego około 1770 r. przez księżną Eleonorę Czartoryską. Stworzono tam nowoczesną przestrzeń muzealno-wystawienniczą oraz gastronomiczną.

[Na cmentarzu poległych w Ossowie radni odwiedzili Dęby Pamięci - miejsce utworzone dla uczczenia osób, które zginęły 10 kwietnia 2010 r. w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem.](#)

[fot. Justyna Michniewicz](#)

Posiedzenie Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Parku Kultury Ossów - Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku.

fot. Justyna Michniewicz

Burmistrz Radzymina Krzysztof Chaciński, w imieniu komisji, składa wieniec przed zbiorowym grobem na Cmentarzu Żołnierzy Poległych 1920

fot. Justyna Michniewicz

Domek Ogrodnika w Parku im. Księżnej Eleonory Czartoryskiej w Radzyminie.

fot. Justyna Michniewicz

[Nowoczesna przestrzeń muzealno-wystawiennicza w Domku Ogrodnika prezentuje makietę pałacu zbudowanego w Radzyminie w XVIII w. przez Czartoryskich.](#)

[fot. Justyna Michniewicz](#)

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl